

Souhrnná teritoriální informace:

Kosovo

Zastupitelský úřad 12. 5. 2022 14:53

Kosovská republika je podle ústavy z roku 2008 parlamentní republikou. Hlavou státu je prezident(ka), volený(á) v tajných volbách poslanci parlamentu na pětileté období. Nositelem výkonné moci je vláda, jejíž předseda a zároveň člen vlády je na základě návrhu prezidenta(ky) schvalován parlamentem. Jednokomorové Kosovské shromáždění (parlament) má 120 poslanců volených na čtyřleté volební období, kteří prezidenta nebo prezidentku volí. Kosovo je jednou z nejhudších zemí v Evropě. V roce 2021 činila výše HDP na hlavu 4 990,- USD. Míra nezaměstnanosti je ze všech evropských zemí nejvyšší, dlouhodobě se pohybuje kolem 30 %. Skutečná nezaměstnanost je ovšem nižší vzhledem ke značnému podílu nelegální práce. Významným příspěvkem k národnímu důchodu Kosova jsou remitence členů diaspory, pracujících v zahraničí, které představují cca 8 % HDP země. Kosovo je rovněž výrazně závislé na mezinárodní podpoře (především z EU) a zahraniční rozvojové pomoci, která činí cca 9 % HDP. Až do roku 2019 docházelo k poměrně silnému hospodářskému růstu, který se pohyboval kolem 4 %. Pozitivní hospodářské výsledky zastavila koronavirová pandemie v roce 2020, kdy HDP kleslo o 5,3 %. Opatření na ochranu obyvatelstva vedla k hospodářskému útlumu. V roce 2021 zaznamenalo kosovské hospodářství významné obnovení růstu, který dosáhl 7,5 %. První ekonomické předpovědi na rok 2022 naznačují, že HDP v roce 2022 se zvýší o 4,9 %. Bude však záležet nejen na vývoji pandemie, ale především na tom, zda se podaří urychlit ekonomické reformy, využít značné nerostné bohatství a provést nezbytné strukturální změny, včetně zlepšení podmínek pro investory a snížení korupce. Kosovská legislativa je v zásadě v souladu se směrnicemi Evropské unie. Mohlo by však dojít k výraznému zlepšení především v oblasti důslednějšího využívání kosovských předpisů a zákonů. V Kosovu je velkým problémem velmi rozšířená korupce, která se vyskytuje i ve státní správě a tedy i v soudnictví. Dalším problémem je kvalifikace státních zástupců a soudců, kteří často nemají dostatek zkušeností. Na podporu právního státu působí v Kosovu mise Evropské unie EULEX, jejímž cílem je podpora příslušných kosovských institucí na jejich cestě k vyšší efektivnosti, udržitelnosti, multietnické příslušnosti a odpovědnosti, bez politických zásahů a v

plném souladu s mezinárodními normami v oblasti lidských práv a osvědčenými evropskými postupy. Z pohledu exportu ČR patří mezi nejperspektivnější odvětví kosovského hospodářství především důlní, těžební a ropný průmysl, energetický průmysl, vodohospodářský a odpadní průmysl, zdravotnický a farmaceutický průmysl a železniční a kolejová doprava. Zkušenosti českých dodavatelů potvrzují, že kosovský trh má potenciál, nicméně při vstupu na něj se doporučuje obezřetnost a trpělivost. Podmínky pro podnikání se postupně zlepšují a víceméně odpovídají standardům v regionu. Převážná většina kosovských firem je malá s nepříliš silným kapitálovým zázemím. V případě vývozu do Kosova se proto doporučuje každý obchodní případ zajistit platbou předem,

Základní údaje	
Hlavní město	Priština
Počet obyvatel	1,80 mil.
Jazyk	albánština
Náboženství	muslimové 89 %, pravoslavní křesťané 6 %, katoličtí křesťané 3 %
zřízení	parlamenttní republika
Hlava státu	Vjosa Osmani
Hlava vlády	Albin Kurti
Název měny	euro (EUR)
Cestování	
Časový posun	0
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	JUDr. Pavel Bílek
Ekonomický úsek	Ing. Květoslav Sulek
Konzulární úsek	Ing. Květoslav Sulek
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika 2021	
Nominální HDP (mld. USD)	8,2
Hospodářský růst (%)	7,5
Inflace (%)	3,1
Nezaměstnanost (%)	29

případně jinou vhodnou platební podmínkou, která dá záruky, že zboží bude uhrazeno. V minulosti bylo podnikání v Kosovu tradičně založeno na důvěře a často na dodržování ústně uzavřených smluv. V současnosti se tyto zvyklosti výrazně mění a jsou nahrazovány standardním právním rámcem. Obchodní prostředí, návyky a reakce lidí se nikterak zásadně neodlišují od jiných evropských zemí.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině, KAS

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Kosovská republika se vyznačuje častým střídáním vlád, které od samého počátku řízení státu čelí velkému vnějšímu i vnitřnímu tlaku. Interní neshody, týkající se zejména obchodně-ekonomických vztahů se Srbskem a reformem v oblasti spravedlnosti a vnitra, vedly až dosud k brzkému rozpadu vzniklých koaličních vlád. V Kosovu dominuje v současné době levicové hnutí Vetëvendosje. Mezi další významné strany patří PDK (Democratic Party of Kosovo) a liberální LDK (Democratic League of Kosovo). V březnu 2021 se v Kosovu uskutečnily předčasné parlamentní volby. Výsledky voleb potvrdily vysoké preference hnutí Vetëvendosje, těžcího z nespokojenosti mladých voličů s korupcí a neutěšenou ekonomickou i politickou situací v zemi. Síly vládnoucích a opozičních stran jsou velmi vyrovnané a i z tohoto důvodu bude zřejmě i v budoucnu docházet k častému střídání vlád. V dubnu 2021 byla kosovským parlamentem (Kosovské shromáždění) prezidentkou Kosova zvolena Vjosa Osmani. Rozsah prezidentských pravomocí odpovídá standardnímu rozsahu kompetencí hlavy státu v parlamentním republikánském systému.

Složení Vlády Kosovské republiky:

Albin Kurti – předseda vlády
Besnik Bislimi - místopředseda vlády pro evropskou integraci, rozvoj a dialog
Donika Gervalla - místopředsedkyně vlády a ministryně zahraničních věcí
Emilja Rexhepi - místopředsedkyně vlády pro menšiny a lidská práva
Hekuran Murati - ministr financí, práce a převodů
Albulena Haxhiu - ministryně spravedlnosti
Arben Vitia - ministr zdravotnictví
Arberie Nagavci - ministryně školství
Hajrullah Ceku - ministr kultury
Elbert Krasniqi - ministr pro místní správu
Liburn Aliu - ministr životního prostředí, územního plánování a infrastruktury
Faton Peci - ministr zemědělství
Armend Mehaj- ministr obrany
Xhelal Svecla - ministr vnitra a veřejné správy
Rozeta Hajdari- ministryně průmyslu, podnikání a obchodu
Artane Rizvanolli - ministryně hospodářství
Goran Rakic – ministr návratu
Fikrim Damka - ministr pro místní rozvoj

Zdroj: MZV Kosovské republiky, Velvyslanectví ČR v Prištině

1.2 Zahraniční politika země

Rozvoj vztahů s EU a USA a integrace do EU patří mezi priority zahraniční orientace Kosovské republiky. Dohoda o stabilizaci a přidružení mezi EU a Kosovem (SAA) byla podepsána v říjnu 2015 a v platnost vstoupila v dubnu 2016. Dohoda poskytuje komplexní rámec pro užší politické a ekonomické vztahy mezi EU a Kosovem. Tím byl vytvořen historicky první smluvní vztah mezi EU a Kosovem. Jedná se o unijní smlouvu, která nevyžadovala ratifikaci členskými zeměmi. Významným aspektem eurointegračního procesu Kosova zůstává srbsko-kosovský dialog o normalizaci vzájemných vztahů pod patronací EU. Pokrok v integraci Kosova do EU je podmíněn pokrokem v normalizaci vztahů se Srbskem. Od vyhlášení nezávislosti v únoru 2008 Kosovo dosáhlo pokroku v budování státních institucí a upevňování právního státu. Kosovo se potýká především s problémy souvisejícími se zapojováním země do regionální či globální spolupráce, které naráží na odpor Srbska a pěti zemí EU neuznávajících Kosovo, a také prosazováním pravomocí státu na severu země, kde žije většinově srbské obyvatelstvo. Kromě Srbska ze zemí západního Balkánu Kosovo neuznává ani Bosna a Hercegovina.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině, MZV ČR, Kancelář EU v Kosovu

1.3 Obyvatelstvo

V Kosovu žije celkem 1,80 mil. obyvatel. Poněkud problematické je řešení otázky nezapočítání kosovské zahraniční diaspory, která čítá přibližně 0,6 mil. obyvatel.

Hustota obyvatelstva činí 175 obyvatel/km²

Nezaměstnanost: 29,0 %

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 0,6 %

Věkové složení obyvatelstva: do 15 let: 28,0 %, 15 – 65 let: 65,0 %, nad 65 let: 7 %

Průměrný věk: 30,2 let (nejnižší v Evropě)

Průměrná délka života: 77 let (muži 74 a ženy 79 let)

Národnostní složení: Albánci 88 %, Srbové 7 %, ostatní 5 % (z toho Bosňáci 1,9 %, Romové 1,7 %, Turci 1 %)

Náboženské složení: 80 % muslimové, 5 % pravoslavní křesťané, 3 % katoličtí křesťané

Zdroj: KAS

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Kosovo je z ekonomického hlediska jednou z nejslabších zemí nejen v Evropě, ale též v regionu západního Balkánu. Vyznačuje se nedostatkem zpracovatelského sektoru a průmyslové výroby. V důsledku toho nemůže uspokojovat domácí poptávku, kterou pokrývá dovozem. Vzhledem k nedostatečně rozvinutému průmyslu je v zemi velmi vysoká nezaměstnanost, která v roce 2021 dosáhla 29 %. V roce 2020 zasáhla kosovskou ekonomiku pandemie, která zapříčinila pokles ekonomiky o 5,3 %. V roce 2021 zaznamenalo kosovské hospodářství významné obnovení růstu, který dosáhl 7,5 %. Dle ekonomických predikcí by hospodářský růst měl pokračovat i v letech 2022-2023. V roce 2022 by růst mohl dosáhnout 4,9 %, na rok 2023 je odhad růstu HDP 3,8 %. V důsledku řady ekonomických opatření na podporu obyvatelstva, průmyslu, zemědělství a všeobecně exportu dochází ke zvyšování schodku státního dluhu, který se v roce 2021 zvýšil o 3,2 % a dosáhl úrovně 28,0 % HDP. Na rok 2022 se předpokládá jeho další zvýšení na 28,5 % HDP. Inflace v roce 2021, na které se podepsal především růst cen ropy, dosáhla výše 3,1 %. Na rok 2022 se očekává další zvýšení o 3,6 %. Mezi hlavní rizika pro vývoj kosovské ekonomiky v roce 2022 lze zařadit vývoj pandemie v Kosovu i v celé Evropě, dále politickou nestabilitu, korupci, slabý právní stát a nespolehlivý energetický sektor, jehož zaostalost brzdí příliv zahraničních investic do země.

Kosovo dováží většinu spotřebního zboží, což má za následek hluboký deficit zahraničního obchodu. Kosovský export je v současné době 6,2 x nižší než kosovský import. V roce 2021 si kosovští vývozcí vedli lépe, než v předchozích letech. Vývoz kosovského zboží a služeb dosáhl výše 749,7 mil. EUR, což je cca 1,6 x více, než v roce 2020, kdy kosovský export dosáhl výše 474,9 mil. EUR. V roce 2021 rostl významně i kosovský import, který dosáhl výše 4 652,8 mil. EUR, což je cca 1,4 x více, než v roce 2020, kdy kosovský dovoz dosáhl výše 3 296,6 mil. EUR. Podstatně se zvýšila též záporná bilance obchodní výměny. Deficit obchodní bilance v roce 2021 se zvýšil na - 3 903,1 mil. EUR, přičemž v roce 2020 činil obchodní deficit „pouze“ - 2 821,7 mil. EUR. Mezi nevýznamnější vývozní země se zařadily: USA (podíl na kosovském vývozu 15 %), Albánie (15 %), Severní Makedonie (11 %), Itálie (8 %), Německo (8 %), Švýcarsko (8 %) a Srbsko (6 %). Mezi nejvýznamnější dovozní země patřily: Německo (podíl na kosovském dovozu 13 %), Turecko (13 %), Čína (10 %), Srbsko (7 %), Albánie (6 %), Itálie (6 %) a Severní Makedonie (5 %). Mezi nejvýznamnější kosovské vývozní položky patřily: železo a ocel a výrobky z nich (26 %), nábytek, matrace a lůžkoviny (20 %), plasty a výrobky z nich (10 %), nealkoholické i alkoholické nápoje (5 %), rudy (4 %) a hliník a výrobky z něj (2 %). Mezi nejvýznamnější kosovské dovozní položky se zařadily: ropa a nerostné suroviny (11 %), dopravní prostředky (10 %), železo a ocel a výrobky z nich (9 %), plasty a výrobky z nich (7 %), elektrické přístroje a elektromateriál pro průmyslovou výrobu (5 %), farmaceutické výrobky (3 %) a nealkoholické i alkoholické nápoje (2 %).

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	4,9	- 5,3	7,5	4,9	3,8
HDP/obyv. (USD/PPP)	4 397,00	4 350,00	4 990,00	5 410,00	5 820,00
Inflace (%)	2,7	0,2	3,1	3,6	2,4
Nezaměstnanost (%)	25,7	29,7	29,0	25,0	N/A
Export zboží (mld. EUR)	383,5	474,9	749,7	N/A	24,0
Import zboží (mld. EUR)	3 497,0	3 296,6	4 652,8	N/A	N/A
Saldo obchodní bilance (mld. EUR)	- 3 113,5	2 821,7	- 3 903,1	N/A	N/A
Průmyslová produkce (% změna)	8,9	0,5	7,7	N/A	1,82
Populace (mil.)	1,80	1,80	1,80	1,81	1,82
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	06.VII	06.VII	06.VII	06.VII	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD, KAS

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

V loňském roce se kosovská ekonomika zotavovala z nehlubší recese za posledních deset let, kterou zapříčinila pandemie z roku 2020. Ekonomický růst v roce 2021 sice dosáhl 7,5 %, byl však významně ovlivněn nízkým základem z předchozího roku, kdy HDP vykázalo - 5,3 %. Aktuální vývoj kosovského hospodářství naznačuje, že kosovské hospodářství poroste i v roce 2022. Hospodářství Kosovské republiky představuje mimořádně složitý ekonomický prostor, jehož zásadním problémem je korupce a špatně fungující podnikatelské prostředí, které odrazuje investory i přes pozitivní růst ekonomiky v posledních letech. Z uvedeného důvodu trpí kosovská ekonomika nedostatkem financí. Závislost země na zahraniční pomoci je tak značná. Mezinárodní měnový fond proto doporučuje provést strukturální změny, které by měly zvýšit důvěryhodnost země pro podnikání a zahraniční investice a snížit sociální napětí. Zejména se jedná o navýšení investic nejen do průmyslu, energetiky a silniční a železniční infrastruktury, ale též do vzdělávání, zdravotnictví a ekologie. Sociální programy by měly být zaměřeny na snižování chudoby a nezaměstnanosti. Zároveň by měla být přijata opatření ke zvýšení efektivnosti veřejné a státní správy. Další doporučení se týkají daní a celních poplatků, které nejsou v souladu s principy WTO.

Kosovský státní rozpočet na rok 2022 počítá s příjmy 2 468 mil. EUR a s výdaji 2 980 mil. EUR, plánovaný deficit činí 512 mil. EUR. V důsledku řady ekonomických opatření na podporu obyvatelstva, průmyslu, zemědělství a všeobecně exportu dochází ke zvyšování schodku státního dluhu, který v roce 2021 dosáhl úrovně 28,0 % HDP. Na rok 2022 se předpokládá jeho další zvýšení na 29,0 % HDP.

Zdroj: KAS, CBK, IMF

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	- 4,7
Veřejný dluh (% HDP)	28,0
Bilance běžného účtu (mln. USD)	- 0,6
Daně	2022
PO	10 %
FO	10 %
DPH	18 %, 8 %

2.3 Bankovní systém

Kosovský bankovní sektor je stabilní a vysoce rentabilní, nicméně velmi rychle rostoucí spotřebitelské i realitní úvěry vyžadují důkladný dozor od Ministerstva financí Kosovské republiky. Roční růst úvěrů se pohybuje kolem 12 %. Banky hrají ve finančním sektoru Kosova dominantní roli (drží 67,5 % aktiv), následují penzijní fondy (26,63 %), pojišťovny (3,1 %) a mikro-finanční instituce (2,7 %). Bankovní sektor v Kosovu má dostatečnou likviditu. V roce 2021 činil vlastní kapitál kosovských bank 557 mil. EUR, což je o 4,0 % více než v roce předcházejícím. V roce 2021 činily sazby bankovních úvěrů v průměru 6,4 % a úrokové sazby vkladů 0,90 %. V Kosovu působí 10 komerčních bank, přičemž cca 65 % všech aktiv spravují tři největší z nich ProCredit, Raiffeisen a Nova Ljubljanska Banka. Zahraniční banovní instituce drží 90 % kapitálu. Menší podíl na trhu mají následující banky: TEB Sh. A. (Türk Ekonomi Bankası), Banka Ekonomike, Banka Kombetare Tregtare, Banka për Biznes, Komercijalna Banka ad Beograd, Is-bank a Ziraat Bank, a pojišťovny: Dardania, Illyria, Kosova e Re, Siguria, Insig, Sigal, Sigma, Croatia Sigurimi, Sigkos a Elsig, Eurosig, Prisig, Scardian, Grawe Kosova.

Zdroj: CBK, KAS

2.4 Daňový systém

Daňový systém Kosova je přehledný a v zásadě obsahuje většinu principů daňových směrnic EU. Přibližně dvě třetiny fiskálních příjmů získává stát z celních poplatků. Fiskální zatížení je relativně nízké. Základními složkami kosovského daňového systému jsou daň z přidané hodnoty, daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob, srážková daň (z úroků, nájemného, autorských honorářů), cla, spotřební daň, municipální daně (daň z nemovitostí a poplatky za obchodní licence). Od roku 2015 platí základní sazba DPH 18 %. Byla zavedena současně i snížená sazba DPH 8 % s cílem zmenšit finanční zátěž nízkopříjmovým skupinám obyvatelstva. Podnikatelské subjekty, jejichž roční obrat přesahuje 50 000 EUR, mají povinnost se zaregistrovat jako plátcí daně. Sazba daně z příjmu právnických osob, která je max. 10 %, se odvíjí od výše ročního obratu. Daň z nemovitosti činí od 0,05 - 1 % ročně z tržní hodnoty nemovitosti v závislosti na druhu nemovitosti. Daň z příjmů fyzických osob se uplatňuje na příjmy ze mzdy, podnikání, nájemného, úroků a pronájmu nemovitostí. Daňová sazba závisí na výši ročního příjmu plátce a pohybuje se od 0-10 %. Od daně je osvobozeno zboží a produkty určené pro export a rovněž zboží, které je využíváno k dalšímu zpracování v Kosovu. Vzhledem k tomu, že k důležitým změnám na podporu obyvatelstva i podnikové sféry postupně docházelo v posledních letech, daňový systém je v zásadě zavedený a neočekávají se zásadní změny.

Zdroj: Kosovská daňová správa

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

EU má s Kosovem uzavřenou asociační dohodu, která přispívá k užší spolupráci s touto balkánskou zemí a otevírá cestu k přijetí Kosova za člena EU. Obchodní výměna se zeměmi EU tvoří 45 % celkového obrátu zahraničního obchodu Kosova. Kosovo je jedna z nejzaostalejších evropských zemí, která nemá dostatečně rozvinutý průmysl, a proto dováží většinu zboží. To má za následek hluboký deficit zahraničního obchodu. V loňském roce byl kosovský export do EU celkem 6,3 x nižší než kosovský import. Vývoz kosovského zboží a služeb do EU v roce 2021 dosáhl výše 1591,7 mil. EUR, což je o 428,4 mil. EUR více, než v roce 2020. Záporná bilance kosovské obchodní výměny za rok 2021 dosáhla - 1 340,2 mil EUR, ve srovnání s předchozím rokem se zvýšila o - 341,7 mil. EUR. Mezi nevýznamnější vývozní země (vývoz do EU) se zařadily: Německo (podíl na celkovém kosovském vývozu 12%, Itálie (11 %), Holandsko (4 %), dále pak Bulharsko, Belgie, Francie a Rakousko. Mezi nevýznamnější dovozní země (dovoz z EU) patřily: Německo (podíl na celkovém dovozu 15 %), Itálie (7 %), Řecko (5 %), dále pak Slovinsko, Polsko a Chorvatsko. Mezi nevýznamnější kosovské vývozní položky patřily: železo a ocel a výrobky z nich, nábytek, matrace a lůžkoviny, plasty a výrobky z nich, nealkoholické i alkoholické nápoje, rudy a hliník a výrobky z něj. Mezi nevýznamnější kosovské dovozní položky se zařadily: dopravní prostředky, stroje a mechanická zařízení, železo a ocel a výrobky z nich, elektrické přístroje a elektromateriál pro průmyslovou výrobu, farmaceutické výrobky a plasty a výrobky z nich.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. EUR)	900,5	1 036,50	1 284,20	1 163,30	1 591,70
Import do EU (mil. EUR)	88	96,7	129,9	164,8	251,5
Saldo s EU (mil. EUR)	-812,5	-939,8	-1 154,3	-998,5	-1 340,2

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Česko-kosovská obchodní výměna se řadu let vyvíjí velmi pozitivně v náš prospěch a naše obchodní bilance vykazuje významný přebytek, který je stejně tak jako v obchodní bilanci s EU zapříčiněn nedostatečně rozvinutým kosovským průmyslem. I přes složitosti související s pandemií pokračoval v roce 2021 růst obchodní výměny, kdy český export vzrostl o 34,6 %. Pozitivně se vyvíjel rovněž kosovský dovoz do ČR, který zaznamenal růst 10,2 %. Přebytek vzájemné obchodní bilance je ve srovnání s předchozím rokem vyšší o 36,0 %. Kromě dopravních prostředků se mezi nevýznamnější položky českého vývozu zařadily kancelářské stroje a zařízení k automatickému zpracování dat, papír, lepenka a výrobky z nich, zařízení pro telekomunikaci a záznam zvuku, tabákové výrobky, elektrické přístroje a spotřebiče a vonné látky a čisticí prostředky. Mezi naše nevýznamnější dovozní položky patřily železo a ocel, elektrické přístroje a spotřebiče, suroviny živočišného a rostlinného původu, káva, čaj, kakao, koření a výrobky z nich, zelenina a ovoce, vonné látky a čisticí prostředky. I přes nízký počet obyvatel a nízkou kupní sílu nabízí kosovská ekonomika zajímavé příležitosti pro české firmy. Z pohledu exportu ČR patří mezi nejperspektivnější odvětví kosovského hospodářství především důlní a těžební průmysl a s ním související energetika, dále ekologie a vodní management, obnovitelné zdroje, železniční doprava, dopravní prostředky a stroje pro zemědělství.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mld. CZK)	0,35	0,54	0,58	0,63	0,85
Import do ČR (mld. CZK)	0,02	0,03	0,03	0,03	0,04
Saldo s ČR (mld. CZK)	- 0,33	- 0,51	- 0,55	- 0,60	- 0,81

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Na obchodní výměnu Kosova se zeměmi mimo EU má vliv především nedostatečně rozvinutý kosovský průmysl, což má za následek vysoký deficit obchodní bilance. V loňském roce byl kosovský export do zemí mimo EU celkem 11,0 x nižší než kosovský import. Vývoz kosovského zboží a služeb do zemí mimo EU dosáhl výše 235,1 mil. EUR, což je o 71,6 mil. EUR více, než ve stejném období předchozího roku. Kosovský dovoz ze zemí mimo EU dosáhl výše 2 590,6 mil. EUR, což je o 805,2 mil. EUR více, než ve stejném období předchozího roku. Záporná bilance kosovské obchodní výměny za rok 2021 se ve srovnání s předchozím rokem zvýšila o 730,6 mil. EUR. Mezi nevýznamnější vývozní země (vývoz z Kosova) se zařadily: USA (podíl na celkovém kosovském vývozu 25 %), Albánie (22 %), Severní Makedonie (17 %), dále pak Švýcarsko, Srbsko a Černá Hora. Mezi nevýznamnější dovozní země (dovoz do Kosova) patřily: Turecko (podíl na celkovém kosovském dovozu 14 %), Čína (11 %), Srbsko (7 %), dále pak Albánie, Severní Makedonie a Řecko. Mezi nevýznamnější kosovské vývozní položky patřily: železo a ocel a výrobky z nich, plasty a výrobky z nich, nealkoholické

i alkoholické nápoje, elektrické přístroje a elektromateriál. Mezi nejvýznamnější kosovské dovozní položky se zařadily: ropa a nerostné suroviny, stroje a mechanická zařízení, elektrické přístroje a elektromateriál pro průmyslovou výrobu a výrobky chemického průmyslu. Ve srovnání kosovské obchodní výměny se zeměmi EU a zeměmi mimo EU je patrný růst dovozů ze zemí mimo EU. Toto se projevuje především ve zvýšeném zájmu o zboží z Turecka a Číny, což je způsobeno nižší cenovou úrovní tureckého a čínského zboží.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. EUR)	1 759,1	1 919,3	1 780,4	1 785,4	2 590,6
Import do zemí mimo EU (mil. EUR)	295,0	266,5	256,2	163,5	235,1
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	- 1 464,1	- 1 652,8	- 1 524,2	- 1 621,9	- 2 355,5

Zdroj: EIU, Eurostat, KAS

3.2 Přímé zahraniční investice

Agenda přímých zahraničních investic v Kosovu je upravená zákonem č. 04/L-220 o zahraničních investicích. Cílem zákona je podporovat, chránit zahraniční investice a investory především poskytováním základních práv, ochranných opatření a záruk v investiční oblasti dle platných mezinárodních norem, zlepšit podnikatelské prostředí, zajistit spravedlivé zacházení s investory a tím podpořit jejich zájem o investování v Kosovu. Zákon upravuje všechny aspekty agendy zahraničních investic, podporuje rovné zacházení a mechanismy řešení obchodních sporů v uvedené oblasti. Ministerstvo obchodu a průmyslu Kosova podporuje příliv přímých zahraničních investic a rozvoj soukromého sektoru v Kosovu prostřednictvím Agentury pro podporu investic KIESA - Kosovo Investment and Enterprise Support Agency. Kosovský právní systém je v souladu s právním prostředím zemí EU. Zahraniční investoři požívají ochranu proti vyvlastnění a znárodnění. Kosovo má jednoduchý a přímochařý daňový systém a dodržuje mezinárodní účetní standardy. Přes tyto pozitivní aspekty je třeba upozornit na vysokou míru korupce a „monopolizaci“ některých oblastí podnikání, resp. rozdělení sektorů mezi rodové klany. Rovněž hodnocení investičních rizik ze strany OECD (6/7) charakterizuje podnikatelské prostředí v Kosovu jako velmi rizikové.

V roce 2021 investovaly zahraniční firmy do Kosova celkem 415,3 mil. EUR. V loňském roce směřovalo nejvíce investic do nemovitostí (77 %), finančního a pojišťovacího sektoru (5%) a dále do oblasti informačních a komunikačních technologií (3%). Mezi perspektivní sektory pro přímé zahraniční investice lze zařadit energetický sektor a rozvoj infrastruktury (silnice, železnice), rekonstrukce hnědoudelných elektráren a výstavba nových alternativních zdrojů elektrické energie (solární, vodní a větrné elektrárny).

Z teritoriálního hlediska se mezi nevýznamnější investory v roce 2021 zařadily následující země: Německo – 123,8 mil. EUR, Švýcarsko – 99,2 mil. EUR, USA – 63,4 mil. EUR, Albánie – 51,2 mil. EUR a Rakousko – 22,9 mil. EUR.

Níže uvádíme kontakt na kosovskou agenturu pro podporu investic:

Kosovo Investment and Enterprise Support Agency (KIESA)

Muharrem Fejza str. n.n.

Lagja Spitalit

10000 Prishtine

Republic of Kosovo

Tel: +383 (0) 38 200 36542,

+383 (0) 38 200 36585

E-mail: info.kiesa@rks-gov.net

www.kiesa.rks-gov.net

České investice v Kosovu

Vzhledem k rizikům v oblasti přímých investic v Kosovu (korupce, nedodržování smluv, nevyjasněné vlastnické poměry aj.) neprojevují české firmy příliš zájem o investování v tomto teritoriu. Zatím jedinou a velmi úspěšnou přímou českou investicí v Kosovu realizovalo sdružení českých investorů Rockway Capital, které před několika lety investovalo 8 mil. EUR do segmentu ICT prostřednictvím kosovské společnosti Gjirafa. Jde o srovnávač cen, internetový obchod, mediální portál a vyhledávač typu „mall.cz“. Tento internetový portál je široce využíván nejen v Kosovu, ale též v dalších albánsky hovořících zemích a komunitách po celém světě, především v Albánii, Makedonii, Černé Hoře a Řecku. Česká investice do portálu Gjirafa se v Kosovu řadí mezi nejúspěšnější zahraniční investiční projekty poslední doby.

Zdroj: CBK, KIESA, Velvyslanectví ČR Prištině

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

EU má s Kosovem uzavřenou asociační dohodu, která přispívá k užší spolupráci bloku s touto balkánskou zemí a otevírá cestu k přijetí Kosova za člena EU. Dohoda předpokládá sladění kosovské legislativy a norem s unijními standardy. Podpisem smlouvy se Kosovo zavázalo, že otevře evropským firmám a výrobkům svůj trh výměnou za finanční pomoc z EU.

Smlouvy s ČR

Mezi základní smluvní dokumenty mezi Českou republikou a Kosovskou republikou patří:

Platební dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a Svazovou výkonnou radou Skupštiny Socialistické federativní republiky Jugoslávie (Bělehrad, 8. února 1991);

Protokol z jednání o vyřešení salda na likvidačním účtu konaného 23. - 26. 3. 1992, schválený výměnou dopisů ze dne 7. a 11. 5. 1992;

Dohoda mezi vládou České republiky a federální vládou Svazové republiky Jugoslávie o vzájemné podpoře a ochraně investic (Bělehrad, 13. 10. 1997);

Dohoda mezi vládou České republiky a svazovou vládou Svazové republiky Jugoslávie o vzájemné pomoci v celních otázkách (Bělehrad, 9. 9. 1998).

V roce 2013 byla v Prištině podepsána Dohoda mezi Českou republikou a Kosovskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu. Ratifikační proces na kosovské straně byl ukončen a čeká se na poslední kroky české strany. Dle informace Ministerstva financí ČR není zatím jasné, kdy bude Dohoda ratifikována na české straně.

Zdroj: MZV ČR, MF ČR

3.4 Rozvojová spolupráce

Kosovo je příjemcem rozvojové pomoci. Jejími největšími poskytovateli jsou EU a USA. Pomoc se primárně se zaměřuje na infrastrukturní a sociální projekty. Významný podíl v této oblasti má energetika, životní prostředí a dopravní infrastruktura. ČR se od vyhlášení samostatnosti Kosova rovněž zapojila do projektů rozvojové pomoci Kosovu. Projekty zahraniční rozvojové spolupráce ČR byly do roku 2018 nedílnou součástí bilaterálních politických vztahů s Kosovem. Tradičně se soustředily na oblast sociální a zdravotní (pro nevidomé a slabozraké, handicapované apod.) a infrastrukturní (čistírny odpadních vod). Mezi nejvýznamnější rozvojové projekty, které ČR realizovala v Kosovu, lze zařadit 6 bilaterálních projektů z roku 2017 v hodnotě 15,5 mil. Kč, které byly zaměřeny na sociální infrastrukturu a služby, zásobování vodou a sanitaci. Projekty pro sociální infrastrukturu a služby byly zaměřeny především na podporu integrace menšin a dalších ohrožených skupin. V letech 2018-2019 byly na bilaterální rozvojovou pomoc Kosovu poskytnuty finanční prostředky v celkové výši 13 mil. Kč, které byly využity na realizaci tří projektů - Dodávka technologického zařízení pro výrobu krmení pro psy a kočky z odpadového masa, Čistírna odpadních vod Badovac a Čistírna odpadních vod Zubin Potok. Kosovo v souladu s Konceptí zahraniční rozvojové pomoci patřílo mezi prioritní, tzv. projektové země zahraniční rozvojové pomoci. Podle nové Strategie zahraniční rozvojové pomoci na 2018-2030 bylo Kosovo zařazeno mezi specifické země s ukončováním spolupráce. Bilaterální projekty tak byly ukončeny v roce 2019, nicméně k dobrým referencím z minulých let by se české firmy mohly zapojit do nových projektů dodávek čistíren odpadních vod, zásobování vodou apod., financovaných z jiných zdrojů. Z pohledu ČR není v současné době Kosovo zařazeno mezi prioritní země pro oblast rozvojové spolupráce.

Zdroj: MZV ČR, MPO ČR

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Kosovo se řadí mezi nejchudší evropské země, nicméně patří mezi zajímavé obchodní partnery na Balkáně. Je to trh s 1,8 mil. obyvateli, kde HDP na osobu činí 4 990 USD. V roce 2020 zasáhla kosovskou ekonomiku pandemie, která zapříčinila pokles ekonomiky o 5,3 %. V roce 2021 zaznamenalo kosovské hospodářství významné obnovení růstu, který dosáhl 7,5 %. Dle ekonomických predikcí by hospodářský růst měl pokračovat i v letech 2022-2024. V roce 2022 by růst HDP mohl dosáhnout 4,9 %, v roce 2023 se předpokládá růst 3,8 %, a na rok je 2024 je odhad růstu HDP 3,9 %. Kosovská vláda hodlá zvýšit produkci dolů, a rozvoj důlního průmyslu zařadila mezi své priority na léta 2022-2024. Odhaduje se, že zásoby hnědého uhlí, kterých je více jak 13 mld. tun, by při současném výkonu těžebního průmyslu vydržely více jak 600 let. Kosovský důlní a těžební průmysl je však zastaralý a kosovské doly potřebují moderní zařízení na těžbu, přepravu a třídění materiálu, bezpečnostní a řídicí systémy, průmyslové výbušniny apod. Kosovská vláda hodlá v roce 2022 investovat do důlního průmyslu 242 mil. Kč.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Kosovská vláda hodlá zvýšit produkci dolů, a rozvoj důlního průmyslu zařadila mezi své priority na léta 2022-2024. Odhaduje se, že zásoby hnědého uhlí, kterých je více jak 13 mld. tun, by při současném výkonu těžebního průmyslu vydržely více jak 600 let. Kosovský důlní a těžební průmysl je však zastaralý a kosovské doly potřebují moderní zařízení na těžbu, přepravu a třídění materiálu, bezpečnostní a řídicí systémy, průmyslové výbušniny apod. Kosovská vláda hodlá v roce 2022 investovat do důlního průmyslu 242 mil. Kč.

► Energetický průmysl

Cílem Energetické strategie Kosova na léta 2022-2031 je zajistit transformaci energetického sektoru při zachování cenové dostupnosti. Celkem 95 % výroby elektrické energie zajišťující tepelné elektrárny. Vláda hodlá zvýšit podíl obnovitelných zdrojů ze současných 5 % na 25-30 % do roku 2031. Pro další vývoj energetického sektoru bude nezbytná výstavba nových kapacit a modernizace stávajících, a dále širší zavádění obnovitelných zdrojů energie. Kosovská vláda hodlá v roce 2022 investovat do energetického průmyslu 6 892 mil. Kč.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Nedostatek moderních čistíren odpadních vod v Kosovu, špatný stav vodovodních rozvodů a nevyhovující nakládání s odpady způsobuje znečištění povrchových zdrojů pitné vody. Proto kosovská vláda začlenila vodohospodářský a odpadní průmysl do programových priorit na léta 2022-2024. Na modernizaci vodohospodářského a odpadního průmyslu se podílí i EIB a EU. V plánu jsou investice do infrastruktury a výstavby čistírny odpadních vod pro 213 tis. osob v obci Mitrovice v hodnotě 480 mil. Kč a modernizace a odpadního systému v Prištině v hodnotě 488 mil. Kč.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Kosovská vláda hodlá podpořit celkový rozvoj kosovského zdravotnického systému. Kromě výstavby a renovace nemocnic bude tak kosovské zdravotnictví potřebovat moderní vybavení, jež bude především z dovozu. Financování rozvoje zdravotnictví bude jak z domácích zdrojů, tak od mezinárodního společenství, které přislíbilo Kosovu finanční pomoc ve formě výhodných půjček. Mezinárodní společenství hodlá v letech 2022-2025 poskytnout Kosovu výhodné půjčky ve výši 4 500 mil. Kč.

► Železniční a kolejová doprava

Mezi kosovské priority v oblasti železniční a kolejové dopravy patří především celková rekonstrukce a modernizace severojižní železniční trasy (Raute 10) mezi hranicí se Srbskem a Severní Makedonií v délce cca 150 km. Tento projekt získal finanční příslib od Evropské banky pro obnovu a rozvoj ve výši 2 334 mil. Kč. S modernizací železniční dopravní infrastruktury souvisí i potřeba celkové modernizace technického zázemí a vozového parku dopravců.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině, Kancelář EU v Kosovu

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Obchodní jednání s kosovskými partnery se poněkud liší od stylu jednání v České republice. Hlavním specifikem je důraz na osobní vztahy a volnější vnímání času. Region Balkánu je sice oproti našim zvyklostem v mnoha směrech odlišný, nicméně se jedná o rozdíly, které by v zásadě neměly bránit společné spolupráci. Jedná-li se o perspektivní obchodní vztah, je vhodné navštívit partnera v Kosovu, případně jej pozvat do ČR.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

4.2 Oslovení

Základní kontakt na kosovského obchodního partnera doporučujeme získat nebo ověřit prostřednictvím Obchodního úseku Velvyslanectví ČR v Prištině, případně i ze zdrojů kosovských obchodních komor a podnikatelských svazů. První kontakt s vybraným partnerem je možné provést prostřednictvím e-mailu a doporučujeme jej následně potvrdit telefonicky. Jedná-li se však o oslovení neznámého partnera z neověřeného zdroje (neznáme webové stránky apod.), doporučujeme velkou obezřetnost. Obchodní vztahy v Kosovu jsou velmi často založeny na rodinných vazbách a osobních kontaktech. Proto je vhodné včas kontaktovat obchodní úsek velvyslanectví, který může navázání obchodní komunikace doporučit a první jednání zprostředkovat, podpořit a v případě zájmu zorganizovat i přímo na velvyslanectví.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

4.3 Obchodní schůzka

Kosovský trh má svá rizika a současně i potenciál pro navázání dlouhodobé a spolehlivé obchodní spolupráce. Podmínky pro podnikání se postupně zlepšují, nicméně při vstupu na kosovský trh se doporučuje obezřetnost a trpělivost. Převážná většina kosovských firem je malá s nepříliš silným kapitálovým zázemím. Je proto důležité předem prověřit solventnost kosovského obchodního partnera. Obchodní operace s kosovskými firmami by proto měly být zajištěny např. platbou předem, kvalitním pojištěním, nebo např. neodvolatelným akreditivem otevřeným u prvotřídní banky. U velkých zakázek je doporučováno pracovat s pojištěním zakázek v zahraničí, které poskytuje např. EGAP. Jako místo prvního setkání je vhodné přijmout pozvání do sídla partnera, což umožní vytvořit si základní představu o společnosti. Během setkání se uskuteční vzájemné představení a dle okolností je vhodné vyjádřit zájem o spolupráci. Předávání dárků na první obchodní schůzce není běžné. Pokud se však jedná o propagační předměty firmy (tužky, diáře apod.), jejich předání společně s katalogy firmy partnera potěší. V obchodních vztazích často přetrvávají silné rodinné vazby. Doporučujeme poskytnout partnerovi čas na vytvoření důvěry a obchodní jednání neuspěchat. Důvěru a neformální vztah s kosovskými obchodníky je možné získat např. poukazem na společné zájmy, blízkost mentality apod. Není od věci pochválit, ocenit pomoc při odvozu z letiště, případně vést konverzaci s partnerem i o jeho rodině apod., vždy však se zdvořilostí a citem pro soukromí. Pokud se tato část jednání zvládne dobře, jde technická i obchodní část jednání mnohem snadněji. Před poskytnutím pohoštění je možné se zeptat, zda zákazník má zájem o sklenku vína apod. Při návrhu ceny za zboží a služby je třeba počítat s tím, že zákazník bude požadovat slevu. Poskytnutí slevy podpoří pocit zákazníka, že je úspěšný, a tím se zvýší i jeho zájem o spolupráci. Doporučujeme nechat partnerovi čas na vytvoření důvěry a obchod neuspěchat. Na jednání na veřejných institucích je vhodný společenských oděv, v případě jednání s představiteli menších firem je možné i méně formální oblečení. Kosovské vyjednávací týmy bývají složené převážně z mužů, a pokud jednáme o důležitých otázkách, budou vedeny nejvyšším představitelem firmy. Jednání z kosovské strany se většinou zúčastní 2-3 osoby. Pokud se projednávají složité technické otázky např. u velkých energetických projektů apod., na jednání se může postupně dostavit i více osob, které posoudí technické, cenové, ekologické aj. parametry projektu. Obchodní setkání bývají často velmi zdlouhavá, a proto by na jednání z české strany měli být vysláni pracovníci, kteří mají dostatečné rozhodovací pravomoc.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

4.4 Komunikace

Obchodní prostředí, návyky a reakce lidí se nikterak dramaticky neodlišují od jiných evropských zemí. Navázání obchodních kontaktů vyžaduje obecně větší trpělivost, než je obvyklé v našich podmínkách. Doporučujeme poskytnout partnerovi čas na vytvoření důvěry. Znalost místního jazyka usnadňuje první kontakt, značný podíl mladší kosovské populace ovládá angličtinu a němčinu, starší pak často italštinu a ruštinu. Předpokladem úspěchu v jednání je důkladná příprava na jednání a seznámení se s místním prostředím. Kosovské obchodníky zajímá vývoj v ČR. V mnoha směrech náš polistopadový vývoj obdivují, zvláště pak mírové rozdělení státu a členství v EU a NATO. Mnoho kosovských občanů Českou republiku (případně bývalé Československo) navštívilo. Naopak nedoporučuje se hovořit o politické situaci v Kosovu a rovnoprávnosti mužů a žen. Tlumočnick při jednání většinou není potřeba. V případě potřeby je však české velvyslanectví připraveno předat kontakt na vhodného tlumočnicka. V počáteční fázi komunikace je možné používat e-mail a později telefonní spojení. Při jednáních o zásadních bodech spolupráce je doporučováno písemné potvrzení dohodnutých bodů. Osobní jednání před uzavřením dohody o spolupráci je v Kosovu téměř nezastupitelné.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

4.5 Doporučení

Vstup na kosovský trh je velmi náročný. Většina velkoobchodního trhu je ovládána širšími rodinami, které mají vybudované své distribuční kanály. Obecně platí, že zahraniční firmy a společnosti mohou v Kosovu podnikat za stejných podmínek jako kosovské. Vzhledem k tomu, že obchodní vztahy v Kosovu se rozvíjí na základě osobních kontaktů a vazeb, doporučuje se využívat místní obchodní zástupce, případně oslovit Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Kosovu, se kterým vstup na trh konzultovat. V Kosovské republice existuje několik tisíc převážně malých a středně velkých obchodních firem, které se zabývají jak dovozem, tak vývozem. Část těchto firem vznikla z předválečných podniků zahraničního obchodu nebo velkých výrobních podniků. Na trhu působí rovněž nové soukromé obchodní firmy vzniklé po válce, a dále též filie zahraničních obchodních řetězců. České firmy mohou využít dobré jméno českých výrobků, dobrou kvalitu a příznivou cenu. Bohužel v obchodní oblasti je stále ještě zakořeněná korupce. V Kosovské republice existují velmi rozšířené osobní a rodinné vazby, do kterých je velmi složité proniknout. Proto využívání místních obchodních zástupců s dobrými znalostmi trhu je často jedinou možností pro úspěšné podnikání v oblasti vývozu do Kosovské republiky. Vzhledem ke složitosti a finanční náročnosti právního řešení obchodních sporů v zemi je nezbytné mít všechny obchodní podmínky dobře smluvně zajištěné. Dovošní obchodní zástupci často požadují výhradní zastoupení na neomezenou dobu, což v první fázi obchodních jednání nedoporučujeme. Naopak doporučujeme sjednání zkušební doby na 2-3 roky s možností vypovězení smlouvy v případě nedodržení odběrového závazku.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

4.6 Státní svátky

Obyvatelé Kosova slaví muslimské, katolické, pravoslavné církevní svátky bez ohledu na vyznání. Případá-li státní svátek na víkend, přesouvá se den volna na nejbližší pracovní den.

leden - Nový rok + též 2. ledna;

leden - pravoslavné Vánoce (7.-8. ledna);

únor - Den nezávislosti (17. - 19. února);

duben - Velikonoce (katolické a následně pravoslavné) / velikonoční pondělí (2. dubna);

duben - Den ústavy (9. dubna, volný den ale bývá v den vstupu ústavy v platnost 15. června);

květen - Svátek práce (1. května);

květen - Den Evropy (9. května);

červen - muslimské svátky Eid al-Fitr (15. června);

srpen - muslimské svátky Eid al-Adha (21. srpna);

listopad - Den vlajky (28. listopad);

prosinec - Vánoce (24. - 26. prosince);

Konec ramadánu (Íd al-Fitr, albánsky Fitër Bajrami) - v závislosti na muslimském kalendáři;

Svátek obětí (Íd al-Adhá, albánsky Kurban Bajrami) - v závislosti na muslimském kalendáři;

Pozn.: Den veteránů (6. březen) a Den albánské vlajky (28. listopad) nejsou oficiální státní svátky, avšak také se slaví a bývají spojeny se dnem volna.

Zdroj: Kosovská obchodní komora

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

V Kosovské republice existuje několik tisíc převážně malých a středně velkých obchodních firem, které se zabývají jak dovozem a vývozem, tak domácím velkoobchodem i maloobchodem. Část těchto firem vznikla z předválečných podniků zahraničního obchodu nebo velkých výrobních podniků. Na trhu působí rovněž nové soukromé obchodní firmy vzniklé po válce, a dále též filie zahraničních obchodních řetězců. Bohužel v obchodní oblasti je stále ještě zakořeněná korupce. V Kosovské republice existují velmi rozšířené osobní a rodinné vazby, do kterých je velmi složité proniknout. Proto využívání místních obchodních zástupců s dobrými znalostmi trhu je často jedinou možností pro úspěšné podnikání v oblasti vývozu do Kosovské republiky. Vzhledem k velmi vysokému exportnímu riziku (dle OECD 6/7) a ke složitosti a finanční náročnosti právního řešení obchodních sporů v zemi je důležité všechny obchodní podmínky dobře smluvně zajistit.

V oblasti práv duševního vlastnictví je Kosovská republika vázána všemi základními mezinárodními úmluvami (Revidovaná úmluva Bernská, Pařížská úmluva, Stockholmský závěrečný akt, Smlouva o patentové spolupráci – PCT, Madridská úmluva o obchodních známkách, Locarnská smlouva o průmyslových vzorech, Lisabonská úmluva o označení původu. Kosovská legislativa v této oblasti byla připravována ve spolupráci s experty Evropské unie a je tedy mezinárodně smluvním závazkům přizpůsobena. Základním legislativním aktem, upravujícím podmínky dovozu, je Zákon o zahraničním obchodu. I když se situace v oblasti vymáhání práva v Kosovu postupně zlepšuje, v zemi je stále velmi vysoká korupce, a tak případné obchodní spory a soudní procesy mohou trvat i mnoho let.

S výjimkou importu z členských zemí CEFTA uplatňuje Kosovo na dovozy sazbu dle celního sazebníku. Od cla je osvobozen dovoz většiny nerostných surovin, kapitálových statků, zemědělských surovin a zařízení, farmaceutických produktů a strojů a zařízení určených k produkci výrobků v Kosovu. Kosovský celní tarif vychází z harmonizovaného systému Světové celní organizace (WCO). Na hranici je nutno také uhradit daň z přidané hodnoty ve výši 8 % nebo 18 % (z hodnoty CIF + clo + příp. spotřební daň) a případnou spotřební daň z dováženého zboží. Podrobné informace ohledně pravidel pro dovoz zboží, přehled hraničních přechodů a celních úřadů lze získat na stránkách Kosovské celní správy. Ty obsahují mj. odkaz na integrovaný celní sazebník. Celní a daňový zákoník Kosovské republiky. Aktuální údaje lze nalézt na webu celní správy: <https://dogana.rks-gov.net/tarik/>.

Souhrnné informace pro dovozce nabízí Kosovský portál pro zahraniční obchod - www.itg-rks.com. Klíčovými institucemi s pravomocemi a odpovědnostmi za provádění právních předpisů o duševním vlastnictví v Kosovu jsou:

- Kosovská agentura pro průmyslové vlastnictví - jako orgán ministerstva obchodu a průmyslu je agentura jednou z klíčových institucí na ochranu duševního vlastnictví. Agentura je odpovědná za posuzování žádostí, sestavování a údržbu registrů a za sestavování úředních věstníků s údaji pro žádosti o registraci v oblasti duševního vlastnictví.
- Úřad pro autorská práva a související práva - jako správní orgán Ministerstva kultury, mládeže a tělovýchovy je tento úřad hlavní institucí v oblasti autorských práv a práv s nimi souvisejících.
- Kosovské celní orgány - mají zásadní úlohu, pokud jde o ochranu společnosti a ekonomiky před nezákonnými činnostmi v oblasti dovozu a vývozu s cílem ochrany ochranných známek a ochrany před padělaným zbožím.
- Inspektorát trhu - jako orgán ministerstva obchodu a průmyslu v rozsahu, který zahrnuje dohled nad prováděním zákonů za účelem ochrany spotřebitele a bezpečnosti a kvality výrobků.
- Kosovská policie - jako orgán, který chrání práva duševního vlastnictví prostřednictvím sektorů, jako je například sektor pro vyšetřování a hospodářské trestné činy (ISEC) a sektor pro počítačové trestné činy.

Zdroj: Kosovská obchodní komora, Kosovská agentura pro průmyslové vlastnictví, Celní správa Kosovské republiky

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Legislativním ladem, upravujícím podmínky jednotlivých druhů podnikání, je on o obchodních organizacích. Institucí zodpovědnou za registraci a evidenci podnikatelských subjektů je Kosovská agentura pro registrování obchodní činnosti (Kosovo Business Registration Agency, ARBK, <https://arbk.rks-gov.net>), na jejichž webových stránkách lze získat základní informace o požadavcích pro zápis obchodních společností, včetně potřebných formulářů. Lze zde také nahlédnout on-line do obchodního rejstříku a vyhledávat firmy podle různých parametrů.

Základními formami podnikání jsou:

- podnik jednotlivce (většina všech podnikatelských subjektů v Kosovu);
- veřejná obchodní společnost (general partnership);
- komanditní společnost (partnership);
- společnost s ručením omezením (limited liability company, albánsky Shoqëria me përgjegjësi të kufizuar - Sh.p.k.), minimální výše základního kapitálu není stanovena;
- akciová společnost (joint stock company, albánsky Shoqëri aksionare - Sh.a.), minimální výše základního kapitálu je 10 000 EUR;
- právnická osoba ve společném vlastnictví (družstvo);
- veřejnoprávní podnik v obecním zájmu;
- zemědělské družstvo.

Pro účely zápisu akciové společnosti či společnosti s ručením omezeným je třeba předložit stanovy společnosti, společenskou (zakladatelskou) smlouvu, kopie pasů cizozemských ředitelů a akcionářů společnosti a národních osobních dokladů v případě občanů Kosova. V případě založení pobočky či reprezentace zahraniční firmy je třeba předložit notářsky ověřenou kopii výpisu z obchodního rejstříku mateřské firmy a rozhodnutí o založení společnosti v úředním překladu. Jako sídlo pobočky lze uvést právní nebo účetní kancelář. Zahraniční obchodní organizace mohou v Kosovu vyvíjet podnikatelskou činnost za stejných podmínek jako domácí subjekty. Musejí být zapsány do obchodního rejstříku a předložit „memorandum zahraniční obchodní organizace“, obsahující informace vyžadované Zákonem o obchodních organizacích. V souladu se Zákonem o financování místní správy může municipalita, v níž firma využívá pro svou činnost (ať se jedná o sídlo či nikoli), požadovat také registraci těchto prostor. Výši poplatku za registraci si municipality stanovují samy podle druhu činnosti firmy (cca od 100 EUR za např. obchodní stánek). Před zahájením podnikatelské činnosti je třeba (do 15 dnů od zápisu společnosti) zažádat u příslušné regionální pobočky Kosovské daňové správy o přidělení daňového identifikačního čísla.

Zdroj: Kosovská obchodní komora

5.3 Marketing a komunikace

Reklamní průmysl v Kosovu se velmi rychle rozvíjí. K dispozici je standardní spektrum marketingových prostředků. Používají se všechny formy médií, včetně televize, novin, časopisů, rozhlasových stanic, internetu, venkovních billboardů, tištěných letáku a jejich roznáška přímo občanům do poštovních schránek apod. Převážná většina reklamní činnosti probíhá prostřednictvím televize. V Kosovu působí tři hlavní televizní společnosti s celostátním pokrytím – státní RTK a soukromé RTV21 a KTV, které vysílají i přes satelit do světa (zejména pro kosovskou diasporu). Nejdražší reklamní čas má RTK. V případě zaměření na určitý region lze využít finančně podstatně méně náročné regionální televizní stanice. V poslední době se stále více prosazuje reklama s využitím internetu a zasílání reklam prostřednictvím mobilních telefonů. S rostoucí motorizací a budování dálniční sítě roste i reklama na billboardech podél hlavních komunikací. Vzhledem k tomu, že Kosovo je převážně muslimská země, nedoporučuje se používat reklamy, které by mohly negativně působit na muslimské cítění, urážet muslimy apod.

Zdroj: Kosovská obchodní komora, CEOKOS

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

V oblasti práv duševního vlastnictví je Kosovská republika vázána všemi základními mezinárodními úmluvami (Revidovaná úmluva Bernská, Pařížská úmluva, Stockholmský závěrečný akt, Smlouva o patentové spolupráci – PCT, Madridská úmluva o obchodních známkách, Locarnská smlouva o průmyslových vzorech, Lisabonská úmluva o označeních původu. Kosovská legislativa v této oblasti byla připravována ve spolupráci s experty Evropské unie a je tedy mezinárodně smluvním závazkům přizpůsobena.

Institucionální rámec pro duševní vlastnictví v Kosovu Klíčovými institucemi s pravomocemi a odpovědnostmi za provádění právních předpisů o duševním vlastnictví v Kosovu jsou:

- Kosovská agentura pro průmyslové vlastnictví - jako orgán ministerstva obchodu a průmyslu je agentura jednou z klíčových institucí na ochranu duševního vlastnictví. Agentura je odpovědná za posuzování žádostí, sestavování a údržbu registrů a za sestavování úředních věstníků s údaji pro žádosti o registraci v oblasti duševního vlastnictví.
- Úřad pro autorská práva a související práva - jako správní orgán Ministerstva kultury, mládeže a tělovýchovy je tento úřad hlavní institucí v oblasti autorských práv a práv s nimi souvisejících.
- Kosovské celní orgány - mají zásadní úlohu v oblasti ochrany společnosti a ekonomiky před nezákonnými činnostmi v oblasti dovozu a vývozu, ochrany ochranných známek, ochrany před padělaným zbožím apod.
- Inspektorát trhu - orgán ministerstva obchodu a průmyslu, který dohlíží nad prováděním zákonů za účelem ochrany spotřebitele a bezpečnosti a kvality výrobků.
- Kosovská policie - chrání práva duševního vlastnictví prostřednictvím sektorů, jako např. sektor pro vyšetřování a hospodářské trestné činy (ISEC), sektor pro počítačové trestné činy apod.

Zdroj: Kosovská obchodní komora, Kosovská agentura pro průmyslové vlastnictví

5.5 Trh veřejných zakázek

Kosovskou legislativu přiblížil evropským standardům Zákon o veřejných zakázkách. Orgánem zodpovědným za zadávání a dohled nad veřejnými zakázkami je Kosovská regulační komise pro veřejné zakázky, která na svých internetových stránkách (<https://e-prokurimi.rks-gov.net/>) zveřejňuje vypsání veřejné zakázky. Významná výběrová řízení na zakázky většího rozsahu jsou rovněž uveřejňována na webových stránkách Evropské organizace EULEX se sídlem v Kosovu (www.eulex-kosovo.eu). Zahraniční subjekty mají stejný přístup k tendrům jako domácí, všechny větší zakázky bývají uveřejňovány i v angličtině. Proti výsledku výběrového řízení je možné se odvolat k přezkumnému orgánu (Procurement Review Body). Přetrvávajícím problémem je vysoká míra korupce v Kosovu, která proces zadávání veřejných zakázek a vybírání vítězů provádí. V roce 2015 byl přijat nový zákon o strategických investicích. Cílem nové legislativy je podpora vybraných zahraničních investic, které budou představovat vysoký potenciál rozvoje. Zákon definuje postupy a pravidla pro upřednostňování, usnadňování a urychlení jednání o investicích s cílem podporovat a přilákat zahraniční investice do vybraných sektorů ekonomiky.

Zdroj: Kancelář EU v Kosovu, Kosovská obchodní komora

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Kosovské firmy využívají mezinárodní platební a dodací podmínky. V mezinárodním platebním styku je nejčastější používání akreditivů. V případě nižších částek doporučujeme požadovat od kosovských obchodních partnerů platby předem. Splatnost faktur bývá dvoutýdenní. V obchodním a platebním styku je však třeba obezřetnosti. Jako i v jiných zemích se i v Kosovu můžeme setkat s nesolventností a nespolehlivostí zákazníka. Vymahatelnost práva je však v Kosovu velmi problematická a nízká. K předcházení sporů je proto nezbytné pečlivě dojednat obchodní smlouvy a kontrakty a předem si prověřit kredibilitu zákazníka. Obchodní spory se řídí ustanoveními Obchodních zákoníků a současně dojednanými obchodními podmínkami ve smlouvách. Smlouvy s kosovskými firmami by měly obsahovat formulované soudní doložky s určením příslušného soudu v konkrétní zemi. Za projednávání obchodních sporů a vynuocování plnění smluv v Kosovu jsou odpovědné příslušné kosovské okresní soudy, případně Obchodní soud v Prištině. Při Kosovské obchodní komoře je zřízen rozhodčí soud, který má pravomoc rozhodovat spory mezi kosovskými a zahraničními subjekty. Mezi rozhodci jsou i zahraniční odborníci. Justiční systém se však vyznačuje nízkou efektivitou a bohužel i korupcí. Řešení konkrétního sporu se může protáhnout na mnoho let. Vymahatelnost práva a je tak pomalá, nákladná a také nejistá. Velké množství neuzavřených případů způsobuje mj. značné škody pozici právního státu a rovněž hospodářskému rozvoji v Kosovu.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině, EULEX, Kosovská obchodní komora

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Občané České republiky a ostatních členských států Evropské Unie jsou osvobozeni od vízové povinnosti pro vstup, průjezd a pobyt na území Kosovské republiky po dobu 90 dní během jakýchkoliv 180 dní. V případě pracovní činnosti je však nutné získat pracovní a pobytové povolení. Ministerstvo zahraničních věcí ČR doporučuje českým občanům, aby si před cestou ověřili u zastupitelského úřadu navštěvovaného státu, zda se podmínky pro vstup a pobyt nezměnily. Pro vstup do Kosova je nutno použít platný český cestovní pas, případně občanský průkaz nového typu s čipem s biometrickými údaji, který musí být platný po celou dobu předpokládaného pobytu. Vzhledem ke krizi v souvislosti se šířením koronaviru v Evropě doporučujeme českým občanům, aby si před cestou ověřili aktuální podmínky vstupu do Kosova. Čeští občané i občané všech členských států Evropské Unie jsou vyňati z vízové povinnosti pro vstup, průjezd a pobyt na území Kosovské republiky. Pro pracovní a studijní pobyty je nutné požádat o pobytové povolení a pracovní/studijní vízum. Z Kosova nelze vycestovat přes Srbsko, pokud cestovatel do Kosova přes Srbsko nevstoupil. Pokud tedy cestovatel vstoupí do Kosova přes letiště v Prištině, z Makedonie, z Albánie nebo z Černé Hory a bude mít zájem Kosovo opustit po zemi přes Srbsko, nebude na území Srbska vpuštěn, pokud policisté na hranici v cestovním pasu zjistí razítko těchto zemí, kterému v průběhu posledních max. 90 dnů nepředchází razítko srbské. Řešením je opustit Kosovo např. směrem do Makedonie nebo Černé Hory a odtud vstoupit do Srbska. Jednodušším řešením je prokázat se na srbské hranici občanským průkazem nového typu s čipem, který je pro občany EU při krátkodobých cestách (nepřesahujících 90 dnů) do Srbska dostačujícím cestovním dokladem. V Kosovu nelze spoléhat na hrazení nákladů zdravotní péče na základě Evropského průkazu zdravotního pojištění nebo na základě dřívějších dohod ČR s Jugoslávií/Srbskem. Doporučujeme sjednat před cestou do Kosova kvalitní cestovní pojištění s odpovídajícím krytím, a vzít si s sebou potřebné léky. Je třeba počítat s tím, že za lékařské ošetření je vyžadována platba v hotovosti. Zdravotní péče je v Kosovu na mnohem nižší úrovni, než je běžný evropský standard. Za přijatelnou cenu (nižší než v ČR) funguje v Kosovu hromadná městská, meziměstská i mezistátní doprava i taxislužba. V platebním styku lze využívat běžné platební karty, případně hotovost - místní měnu (EUR).

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině, MZV Kosovské republiky

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Cizinec, který chce v Kosovu pracovat pro místní nebo i zahraniční firmu, musí na Ministerstvu vnitra, cizinecké policii požádat o dlouhodobé vízum za účelem zaměstnání a následně na Ministerstvu práce a sociálního zabezpečení požádat o pracovní povolení. Odbor práce a zaměstnání povolení vydá rozhodnutí v zákonné lhůtě 30 dní. Žádost je třeba podat na předepsaném formuláři a přiložit k ní pracovní smlouvu se společností, u které má být žadatel zaměstnán, dále doklad o příslušném vzdělání či kvalifikaci, výpis z obchodního rejstříku firmy, výpis z rejstříku trestů, lékařskou zprávu, fotografie, doklad o uhrazení administrativního poplatku a potvrzení z úřadu práce, že žádný registrovaný nezaměstnaný občan Kosova nesplňuje podmínky pro obsazení daného místa. O prodloužení pracovního povolení je třeba požádat nejpozději měsíc před vypršením platnosti stávajícího povolení. Některé profese jako např. pedagogičtí a vědeckí pracovníci, zaměstnanci nevládních neziskových organizací a novináři jsou od povinnosti získat pracovní povolení osvobozeni. Přesné podmínky zaměstnávání cizinců definuje Zákon o udělování pracovních povolení a zaměstnávání cizích státních občanů a vyhlášky Ministerstva práce a sociálního zabezpečení. Obecné pracovní právní předpisy obsahuje rovněž nový Zákoník práce. Průměrná čistá měsíční mzda ve veřejném sektoru v roce 2020 činila 580 EUR a v soukromém sektoru 450 EUR.

V Kosovu je třeba přihlídnout ke specifickým hygienickým a zdravotním podmínkám, které jsou všeobecně na nižší úrovni, než v České republice. V Kosovu se vyskytuje žloutenka typu A i B, proti které je doporučeno očkování. V letních měsících se v centrální/jihozápadní části země každoročně několik osob nakazí krymsko-konžskou hemoragickou horečkou, přenášenou klíšťaty. Při kontaktu s divokými zvířaty/psy existuje možnost nákazy vzteklinou. Žádné očkování však není při vstupu do Kosova povinné. Je třeba počítat s tím, že obzvláště ve venkovských oblastech je dostupnost rychlé lékařské pomoci omezená. Pouze ve větších městech a v turistických oblastech fungují zdravotní střediska, která často nejsou dostatečně vybavena lékařskou technikou, ani zdravotnickým materiálem. Ve větších městech jsou provozována soukromá lékařská zařízení, poskytující péči na vyšší úrovni, za kterou je třeba platit hotově. Řada z nich je vybavena moderními technologiemi a zařízením, nicméně ani zde kvalita personálu neodpovídá českému standardu.

Poměrně vysokou úroveň zdravotní péče v Kosovu poskytuje zdravotnické zařízení EULEX. V případě složitějších lékařských výkonů, a pokud to podmínky umožní, se doporučuje ošetření až v ČR. Lékáren je dostatek a jsou relativně dobře vybavené, i když ani kontrola léčiv není na takové úrovni, jako v ČR. Proto doporučujeme vybavit se na cestu do Kosova základními léky a zdravotnickým materiálem (obvaz, zdravotnické náplasti apod.). V Kosovu nelze spoléhat na hrazení nákladů zdravotní péče na základě Evropského průkazu zdravotního pojištění nebo na základě dřívějších dohod ČR s Jugoslávií. Kromě EULEXu patří mezi nejlépe vybavená zdravotnická zařízení v Kosovu rovněž American Hospital a EUROMED.

Vybraná zdravotnická zařízení:

EULEX Medical Facilities in Pristina, Industrial Zone, 10000 Pristina, tel.: +381 (0) 38 78 7154, mob. +386 (0) 49 78 1500, +386 (0) 49 78 1555

EULEX Medical Facilities in Mitrovica, St. Industrial Zone/Ferki Lisica, 40000 Mitrovica, tel.: +381 (0) 38 78 7127, mob.: +386 (0) 49 78 1600, +381 (0) 66 862 5990

Klinika Euromed, Mother Tereze Nr. 158, 12000 Fushee/Kosovo Polje, tel.: +381-(0)38-534-072, e-mail: klinika.euromed@hotmail.com

American Hospital in Kosovo, tel.: +381 (0) 38 221 661, mob.: +377 (0) 45 500 910, +377 (0) 45 503 255

Zubní ordinace, Ortodoncija, Str. Zagreb 33, Dragodan, Priština: mob.: +377 (0) 44 69 68 18Zdroj:

Velvyslanectví ČR v Prištině, MZV Kosovské republiky, Ministerstvo zdravotnictví Kosovské republiky, Kosovská obchodní komora

5.9 Veletrhy a akce

Níže je uveden kalendář nejvýznamnějších mezinárodních veletržních akcí konaných v Kosovu. Ve srovnání např. s mezinárodními veletrhy v České republice jsou kosovské akce mnohem menšího rozsahu. Vzhledem k pandemii v Kosovu se několikrát měnily termíny konání níže uvedených veletrhů. Proto doporučujeme, aby si návštěvníci před odjezdem do Kosova ověřili termín konání vybrané veletržní akce na webových stránkách organizátora (www.ceokos.com).

Education Fair - Veletrh vzdělávání / Priština, 5.-6.5.2022.

Prezentace poskytovatelů vzdělávacích služeb, komunikačních a informačních technologií, vydavatelských a mediálních služeb apod. Veletrhu se účastní zástupci veřejných i soukromých základních, středních a vysokých škol a ministerstev. www.ceokos.com E-mail: education@ceokos.com

EXPOKOS – průmyslový veletrh / Priština, 25.-26.5.2022

Nejvýznamnější veletržní akce v Kosovu zaměřená na stavebnictví, strojírenství, energetiku, důlní průmysl, dřevozpracující průmysl a všeobecně na moderní technologie. Součástí veletrhu EXPOKOS bývá zpravidla i samostatná sekce se zaměřením na zdravotnictví a lázeňství - MEDIKOS. www.ceokos.com E-mail: info@ceokos.com

Tourism and Travel Fair - veletrh cestovního ruchu, / Priština, 5.-6.5.2022.

Prezentace cestovních kanceláří, hotelových a restauračních služeb, nabídky zájezdů v Kosovu i do zahraničí, prezentace sportovních akcí i sportovního vybavení, turistických potřeb, oblečení, obuvi apod. www.ceokos.com E-mail: info@ceokos.com

AGROKOS – zemědělský veletrh / Priština, 19.-20.10.2022

Prezentace zemědělských produktů, potravinářských výrobků, zemědělských strojů a zařízení, technologií pro zpracování potravin, balení, chladírenských a mrazírenských zařízení, zavlažovacích systémů, hnojiv, osiv, krmiv, pesticidů, potravin a alkoholických i nealkoholických nápojů. www.ceokos.com/agrokos/en/ [www.info@ceokos.com](mailto:info@ceokos.com)

Congress & Event Organization – organizátor výstavních akcí

www.ceokos.com

E-mail: info@ceokos.com

Tel: +383 38 516 013

Fax: +383 38 516 012

Mob.: + 383 44 177 832, + 383 44 208 446

Zdroj: Congress & Event Organization, www.ceokos.com

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Prištině

Ismail Qemali 132
Arbëri
Priština
Kosovská republika

Tel: +383/38225860, 38248776, 38246676
Nouzová linka pro občany ČR: +383/(0)45460424
E-mail: pristina@embassy.mzv.cz
www.mzv.cz/pristina

Provozní doba:

pondělí - čtvrtek 08.00 – 16.30
pátek – 8.00-14.00

Pozn.: Velvyslanectví ČR v Prištině se nachází v rezidenční čtvrti na vrchu Dragodan/Arbëria. V případě osobní návštěvy doporučujeme z letiště využít taxi, nebo autobus, který jezdí do centra. Cesta z centra města na velvyslanectví vede přes velký kruhový objezd, kde se protínají ulice Ahmet Krasniqi, Tirana a Zagrebi, dále ulicí Ahmet Krasniqi a poté odbočkou ulicí Selim Berisha až na ulici Ismail Qemali 132.

Vízovou agendu vykonává Velvyslanectví ČR ve Skopje. Pro vyřízení ostatních konzulárních úkonů je možné se obracet přímo na zastupitelský úřad v Prištině. Návštěvy na velvyslanectví je třeba domluvit předem.

Zdroj: Velvyslanectví ČR v Prištině

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Tísňové volání

- První pomoc 194
- Všeobecná 112
- Policie 192
- Hasiči 193

Dopravní informace

- autobusy +383 (0) 38 550 001
- Vlaky +383 (0) 38 536 355
- Letiště Priština +383 (0) 38 548 900

Poštovní služby

- DHL +383 (0) 38 245 545
- UPS +383 (0) 38 242 222
- FedEx +383 (0) 38 550 870

Zdroj: Kosovská obchodní komora

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- Kancelář prezidenta / prezidentky - www.president-ksgov.net
- Vláda Kosova - www.rks-gov.net
- Ministerstvo zahraničních věcí - www.mfa-ks.net
- Ministerstvo financí - www.mf.rks-gov.net
- Kosovský statistický úřad - Agjencia e Statistikave të Kosovës | (rks-gov.net)
- Celní správa - www.dogana.rks-gov.net
- Ministerstvo hospodářství - www.me.rks-gov.net
- Ministerstvo obchodu a průmyslu - Ministria e Tregtise dhe Industrisë (rks-gov.net)
- Kosovská agentura pro podporu investic - KIESA (rks-gov.net)
- Centrální banka - www.bqk-kos.org
- Kosovská daňová správa - Ballina - Administrata Tatimore e Kosovës (atk-ks.org)
- Kosovská obchodní komora - Oda Ekonomike e Kosovës (oek-kcc.org)
- Kosovská privatizační agentura - Agjencia Kosovare e Privatizimit (pak-ks.org)
- Kosovská agentura pro správu majetku - KPA Home (kpaonline.org)
- Informační turistický portál - www.beinkosovo.com

Zdroj: Kosovská obchodní komora, Úřad vlády Kosovské republiky, BOK, KAS, KIESA